

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25CoP/31/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2614200047
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2614200047.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti T.: K., nar. XX.X.XXXX a U., nar. XX.X.XXXX, obe bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Senici, deti rodičov - matky: B. C., nar. X.X.XXXX, bytom E., G. XXX/X a otca: A. T., nar. XX.X.XXXX, bytom E., E. V. a G. XXXX, o návrhu otca o zníženie výživného, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Senica zo dňa 5.3.2014 č.k. 8P/1/2014-30, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa r u š í a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd návrh otca na zníženie výživného zamietol a zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Rozhodnutie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 36 ods. 1, § 26, § 62 ods. 1, 2, 3, 4 a 5, §65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, 77 ods. 1 a § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine, ako aj §146 ods. 1 písm. a) O.s.p. Vecne potom argumentoval tým, že mal preukázané, že naposledy bolo výživné otca na maloleté deti určované v roku 2012, a to rozsudkom Okresného súdu Senica č. k. 3P/96/2012-16 zo dňa 8.11.2012 vo výške 80 Eur mesačne na každé dieťa. Súd v predmetnom rozsudku schválil rodičovskú dohodu o výške výživného, pričom otec s uvedenou výškou výživného súhlasil aj napriek tomu, že bol v tom čase nezamestnaný a takmer bez príjmu, len príležitostne si privyrábal brigádnickou činnosťou. V súčasnosti je otec tiež nezamestnaný, evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, pričom podľa jeho vlastných slov ho aktuálne živí matka, nakoľko už brigádnicky nepracuje. Žiadnu inú zmenu pomerov otec ako dôvod zníženia výživného neuviedol. Pokiaľ ide o matku, jej pomery sa od posledného určovania výživného nezmenili, vtedy rovnako ako aj teraz bola na materskej dovolenke, a to s jediným príjmom predstavujúcim jej rodičovský príspevok a prídavky na deti. Pokiaľ ide o maloleté deti, tieto sú zdravé a matka žiadnu výraznejšiu zmenu pomerov na ich strane neuviedla. Vzhľadom na všetky tieto zistené skutočnosti dospel k záveru, že nie je dôvod na zníženie výživného otca na maloleté deti, naposledy určeného vo výške 80 Eur mesačne na každé. Otec s takouto výškou výživného v roku 2012 sám súhlasil, hoci bol nezamestnaný, a táto skutočnosť sa nezmenila ani dnes, keď v konaní netvrdil žiadnu objektívnu okolnosť, ktorá by mu znemožňovala nájsť si riadne zamestnanie, a nie len občasné brigády. Otec detí má v súčasnosti 31 rokov a živí ho matka. Je však v produktívnom veku a keďže súd nemal vedomosť o existencii nejakých vážnych zdravotných či iných osobných problémov otca, ktoré by mu bránili hľadať a nájsť si takú prácu, ktorá by mu zabezpečila dostatok prostriedkov na zabezpečenie jeho vlastného živobytia, ako aj na riadne plnenie si jeho vyživovacej povinnosti voči deťom a nemal preukázanú zmenu pomerov na strane matky, ani na strane maloletých detí, ale hlavne s poukazom na nezmenené pomery na strane otca, ktorý o zníženie výživného žiadal, zamietol jeho návrh otca na zníženie výživného ako nedôvodne podaný. O náhrade trov konania súd rozhodol s odkazom na § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie otec maloletých detí, ktorým sa vychádzajúc z jeho obsahu domáhal, aby bol napadnutý rozsudok zmenený tak, že jeho návrhu na zníženie výživného na maloleté

deti bude vyhovené. Argumentoval tým, že posledným rozhodnutím o úprave práv a povinností rodičov voči maloletým deťom ho okresný súd zaviazal prispievať na ich výživu sumou 80,- Eur na každé dieťa osobitne, teda spolu sumou 160,- Eur mesačne. S návrhom matky v tomto konaní nesúhlasil, pretože nedisponoval mesačne takým finančným príjmom, čo však nebolo akceptované. Vo februári 2014 dospel k plnému presvedčeniu, že svoju vyživovaciu povinnosť nezvláda, preto si podal návrh na zníženie výživného. Súd prvého stupňa pod vedením konajúcej sudkyne JUDr. E. jeho návrh zamietol už na druhom pojednávaní, keď v rámci konania sa ho sudkyňa snažila ponižovať a vysmievala sa mu, že žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou a nakoniec sa vyjadrila, že ak môže jeho matka živiť jeho, nech živí aj jeho deti. Presne tieto slová používa aj jeho bývalá partnerka. Ku koncu konania sa už nevyjadroval, rezignoval, pretože každá jeho odpoveď bola dôvodom pre výsmech alebo bola spochybnená. V rámci konania matka maloletých detí menila stanovisko ohľadne jeho zapojenia sa do práce, keď najskôr tvrdila, že pracoval a prispieval na domácnosť, neskôr však tvrdila opak. Súd v rámci konania zisťoval, či pracoval, pričom konajúca sudkyňa chcela aj upraviť jeho styk s deťmi. Keď predkladal súdu rozhodnutie príslušného úradu práce o jeho evidencii uchádzača o zamestnanie, ako aj doklad o tom, že nepoberá žiadny príspevok v nezamestnanosti, sudkyňa to vôbec nezaujímalo. K styku s deťmi sa vyjadrila tak, že nebude riešiť dve veci na jednom pojednávaní. Od tejto doby mu bývalá partnerka nedáva deti vôbec. Nielenže mu nedovolí styk s deťmi, ale sa mu aj vysmieva s tým, aby o deti nežobral a má mať ďalšie dieťa. Nikdy deti nezanedbával, vždy sa im venoval a k matke sa vracali čisté a najedené. Ďalej odvolateľ poukázal na to, že v rozsudku sa uvádza, že nežiadal deti zveriť do svojej starostlivosti a neprejavil záujem obnoviť vzťah s ich matkou. V súčasnej dobe však nemá prostriedky na zabezpečenie detí tak, ako ich matka, keď nemá vlastné bývanie ako ich matka, ktorá zdedila byt po svojej matke, ktorý bol neobývateľný a ktorý on sám vlastnoručne čistil, prerábala a investoval do neho veľa času, pričom sám tak prišiel aj o dobre platenú brigádu a partnerka ho z tohto bytu neskôr vystaňovala. Pokiaľ by ale bolo potrebné vziať si deti k sebe, nebol by to problém, pomáhala by mu rodina. Záujem o obnovu vzťahu s matkou maloletých detí nie je možný, pretože ihneď po jeho odsťahovaní nadviazala nový vzťah s partnerom, s ktorým zdieľa spoločnú domácnosť. Ohľadne úpravy styku s maloletými deťmi oslovil aj kolízneho opatrovníka, bolo mu však povedané, že matke bolo ponúknuté poradenstvo v tomto smere, ktoré ona odmietla. Preto žiada odvolací súd o prešetrenie tohto prípadu, keď v súčasnosti nie je schopný platiť výživné na maloleté deti v takej výške ako ho naposledy určil súd, t.j. 160,- Eur mesačne na obe deti, keďže po zmarení jeho plánu podnikat' v taxislužbe sa nevie zamestnať. Je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie na príslušnom Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Senica a navyše má ešte jednu vyživovaciu povinnosť voči maloletej L. D. vo výške 30,- Eur mesačne. V súčasnosti je schopný prispievať na každé maloleté dieťa výživným vo výške 30,- Eur mesačne a to dovtedy, pokiaľ nezačne disponovať vyšším finančným príjmom.

Matka ani kolízny opatrovník odvolací návrh nepodali, k odvolaniu otca maloletých detí sa písomne vyjadril len kolízny opatrovník.

Z vyjadrenia kolízneho opatrovníka vyplýva, že odvolanie považuje za zmätočné, nakoľko otec tvrdí, že na výživu detí je schopný prispievať len minimálnou sumou 30,- Eur mesačne na každé, na druhej strane tvrdí, že by dokázal zabezpečiť výživu a starostlivosť o deti pokiaľ by boli v jeho osobnej starostlivosti napriek tomu, že je nezamestnaný a nie je poberateľom žiadnych finančných príspevkov. Styk detí s otcom je konfliktný, otec nedodržiava dohody s matkou a svojvoľne mení dohody o návrate najmä syna k rukám matky. Z tohto dôvodu, za účelom kompletného poradenstva vo veci styku otca s deťmi a rešpektovania vzájomných rodičovských kompetencií, bolo dňa 29.1.2014 dohodnuté stretnutie na úrade. Rodičia sa dostavili, keď otec sa vyjadril, že nemá čas zúčastniť sa poradenstva a vec bude riešiť prostredníctvom súdu, podaním návrhu na zverenie detí do jeho starostlivosti. Matke bolo poskytnuté kompletné poradenstvo a odporučené, aby požiadala súd o adresné určenie styku detí s otcom, nakoľko umelým rozdeľovaním detí sú narúšané ich súrodenecké väzby a celkovo narúšané rodinné väzby. Návrh otca na zníženie výživného navrhuje zamietnuť a poukazuje na rozsudok Okresného súdu Senica č.k. 3P/96/2012, ktorým bola schválená rodičovská dohoda a v tom čase otec súhlasil s výškou výživného napriek tomu, že taktiež nebol zamestnaný. Otec sa nevyjadril, že by mal vážne zdravotné alebo iné problémy brániace mu zamestnať sa a nie je ani poberateľom dávky v hmotnej núdzi a sám priznal, že si prácu aktívne nehľadal.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti

ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody, preskúmal napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. v spojení s ust. § 81 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, odvolanie otca maloletých je dôvodné v dôsledku čoho je nevyhnutné napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4 a 5 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samy sa živiť. Obaja rodičia pritom prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý z rodičov bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti pritom súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine).

V zmysle § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného na maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 163 ods. 1 O.s.p. rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti zročných dávok alebo na plnenie v splátkach možno zmeniť ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov.

Pri rozhodovaní o zmene výživného v zmysle citovaných ustanovení zákona je nevyhnutné previesť porovnanie okolností dôležitých pre určovanie výživného tak v dobe skoršieho ako i nového rozhodovania a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Je pritom potrebné prihliadnuť ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, ak sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne okolnosťami na strane povinného, resp. oprávneného, alebo objektívne napríklad vývojom životných nákladov. V zmysle valorizačnej klauzuly obsiahnutej v § 78 ods. 3 už vývoj životných nákladov je objektívnou okolnosťou, ktorá sama osebe môže odôvodniť zmenu výšky výživného. Zmena výšky výživného je pritom možná najskôr od času, keď došlo k zmene pomerov.

Z vyššie citovaných ustanovení zákona vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane povinného. Na strane oprávneného je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu, schopností živiť sa sám, schopností starať sa o seba a podobne. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky, ale aj náhodné výdavky, ktoré napríklad súvisia so zdravotným stavom oprávneného ako sú napr. liečebné náklady. Súd na ne musí pri určovaní výživného prihliadnuť. Na strane oprávneného sa tiež skúmajú jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery, existencia a počet iných osôb povinných poskytovať mu výživu a ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery, počet nimi vyživovaných osôb a výška takéhoto výživného ako i vyživovaciu povinnosť iných povinných voči týmto osobám.

Na strane povinného rodiča je nevyhnutné prihliadnuť na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné dieťaťu a výšku a spôsob už poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť tiež starostlivosť

o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného sa prihliada tiež najmä na jeho schopnosti, teda faktické príjmy, ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnuť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Súd je povinný prihliadať tiež na zárobkové možnosti povinných rodičov podľa príjmov z obdobia pred zmenou zamestnania vtedy, ak sa preukáže, že to bol rodič, ktorý sa vzdal bez vážneho dôvodu výhodnejšieho zamestnania alebo zárobku. V takom prípade je súd povinný skúmať dôvody, ktoré ho viedli k strate na príjmoch alebo majetku.

Keďže daná vec, ktorá je vecou starostlivosti súdu o maloletých v zmysle § 81 ods. 1 O.s.p., podľa § 120 ods. 2 O.s.p. súd je v takomto konaní povinný vykonať nielen dôkazy, ktoré navrhnú účastníci konania, ale i ďalšie dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu.

Pod odňatím možnosti účastníka konať pred súdom treba rozumieť taký závadný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané, a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Právo účastníka a povinnosť súdu na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je podstatnou náležitosťou každého rozhodnutia súdu. Citované zákonné ustanovenie treba chápať aj z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorého súčasťou je aj právo na súdne konanie, a vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. rozsudok Garcia Riuz v. Španielsko z 21. januára 1999) tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva teda nevyžaduje, aby na každý argument účastníka bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (napr. Georiadis v. Grécko z 29. mája 1997). Ústavný súd Slovenskej republiky vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny stav (uznesenie Ústavného súdu z 23. júna 2004 sp. zn. III.209/2004).

Porovnajúc odôvodnenie preskúmaného rozsudku súdu prvého stupňa s vyššie uvedenými kritériami je zrejmé, že prvostupňový súd sa nimi dôsledne neriadil. Z odôvodnenia rozhodnutia nie je možné zistiť aký myšlienkový postup viedol súd k záveru, že sú splnené podmienky pre zamietnutie návrhu otca na zníženie výživného, len samotná konštatácia, že nedošlo od poslednej úpravy výživného na maloleté deti k zmene pomerov na strane na strane účastníkov so zameraním sa na to, že otec maloletých detí je naďalej nezamestnaný, nie je v tomto smere postačujúca, keďže súd musí v zmysle cit. ust. § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine a § 163 ods. 1 O.s.p. zistiť konkrétne zmeny pomerov vedúce k rozhodnutiu a tieto náležite vyhodnotiť.

Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa nevyplýva, že by sa súd prvého stupňa zaoberal ako aj náležite zisťoval a následne aj zhodnotil príjem a celkové pomery oboch rodičov ako v čase ostatného rozhodovania súdu o výživnom k maloletým deťom v konaní Okresného súdu Senica vedenom pod sp. zn. 3P/96/2012, v ktorom bola schválená rodičovská dohoda, i keď bez náležitého zisťovania pomerov účastníkov konania, čo podľa názoru odvolacieho súdu musí byť potom predmetom dokazovania v tejto prejednávanej veci, tak aj v čase rozhodovania o návrhu otca. Podľa zaužívanej súdnej praxe pritom platí, že aby súd získal objektívnu informáciu o príjmoch rodiča, je nevyhnuté zabezpečiť si vierohodné podklady o jeho skutočnom príjme za posledných 12 mesiacov, v prípade že to možné nie je tak prostredníctvom dôkazných prostriedkov, ktoré mu ponúka Občiansky súdny poriadok. Bez povšimnutia nemôže zostať ani zisťovanie a porovnávanie ostaných pomerov účastníkov, ich schopnosti, teda faktické príjmy (predovšetkým u otca, ktorý podľa jeho tvrdení pracoval ako v čase poslednej úpravy, tak aj doposiaľ len brigádnicky), ale i na jeho možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť i majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je vždy potrebné prihliadnúť k počtu, druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností, prípadne k okruhu osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné, ich schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Bez povšimnutia nemôžu zostať ani pravidelné výdavky účastníkov (napr. náklady na bývanie, domácnosť - tu potom po zohľadnení počtu osôb tvoriacich spoločnú domácnosť a tým aj ich povinnosť podieľať sa na týchto výdavkoch - v spoločnej domácnosti s otcom má žiť jeho matka a sestra a v spoločnej domácnosti s matkou maloletých detí podľa tvrdenia otca jej súčasný partner, ako aj náklady v súvislosti so zdravotným stavom a pod.). Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby pritom nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi a závisia predovšetkým od veku ako aj zdravotného stavu a podobne. V rozsudku pritom prvostupňový súd len uvádza, že otec s výškou posledného určeného výživného súhlasil aj napriek tomu, že bol v čase posledného rozhodovania nezamestnaný a takmer bez príjmu, a len príležitostne si privyrábal brigádnickou činnosťou (neuvádza akou a s akým príjmom), keď v súčasnosti je tiež nezamestnaný, evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, pričom podľa jeho vlastných slov ho aktuálne živí matka, nakoľko už brigádnicky nepracuje. Žiadnu inú zmenu pomerov otec ako dôvod zníženia výživného neuviedol (neuvádza aké potom boli a sú pomery otca). Pokiaľ ide o matku, jej pomery sa od posledného určovania výživného nezmenili, vtedy rovnako ako aj teraz bola na materskej dovolenke, a to s jediným príjmom predstavujúcim jej rodičovský príspevok a prídavky na deti (aké boli a sú jej ostatné pomery súd neuvádza). Pokiaľ ide o maloleté deti, tieto sú zdravé a matka žiadnu výraznejšiu zmenu pomerov na ich strane neuviedla (aké potom boli a sú ich potreby opäť neuvádza). Tu je potom na mieste odvolacím súdom zdôrazniť, že v zmysle cit. § 120 ods. 2 O.s.p. v danej veci, ktorú bolo možné v zmysle § 81 ods. 1 O.s.p. začať aj bez návrhu, súd bol povinný vykonať všetky dôkazy potrebné na zistenie skutkového stavu i ak by ich účastníci nenavrhl.

K odvolacej námietke otca, podľa ktorej vo veci rozhodoval vylúčený sudca z dôvodu namietanej zaujatosti vec prejednávajúcej sudkyňi otcom až v odvolacom konaní, odvolací súd uzatvára, že dôvody namietania otca maloletých detí v odvolacom konaní nepreukázal, zo zápisníc z uskutočnených pojednávaní nevyplýva ním namietaný spôsob vedenia pojednávaní zákonnou sudkyňou, ktorá sama vo svojom vyjadrení zo dňa 5.6.2014 (na dopyt odvolacieho súdu) poprela, že by pojednávania ako aj celé konanie bolo vedené spôsobom, ktorým mal byť otec ponižovaný, mali byť spochybňované jeho odpovede a malo sa mu vysmievať, že žije v spoločnej domácnosti, ktorá ak môže živiť jeho, môže potom živiť aj jeho deti, keď objektívne iný dôvod zaujatosti vec prejednávajúcej sudkyne zistený nebol. Napokon súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom nerozhodol o celej veci. Z podania matky maloletých detí zo dňa 27.1.2013 (č.l. 13 spisu) totiž vyplýva, že matka podala návrh a v konaní domáhala úpravy styku otca s maloletými deťmi a to v rozsahu každý druhý víkend od soboty 9.00 hod do nedele 18.00 hod. Tomu však nezodpovedá napadnutý rozsudok, ktorým došlo k rozhodnutiu len o návrhu otca na zníženie výživného a návrh matky zostal bez povšimnutia, pričom aj sám otec sa v odvolaní domáha tejto úpravy a z obsahu spisu nemožno vyvodiť, že by úprava styku otca s maloletými deťmi bola vylúčená na samostatné konanie.

Podľa § 212 ods. 3 O.s.p. na vady konania pred súdom prvého stupňa prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Z citovaného ustanovenia procesného predpisu potom vyplýva, že odvolací súd musí vždy rešpektovať procesno-právne vady konania pred súdom prvého stupňa, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Takéto vady musia byť vždy v bezprostrednom vzťahu k možnosti nesprávnosti výsledku konania. Kedy o takúto procesnú vadu ide, je vecou posúdenia konkrétneho prípadu.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p., súd rozhodnutie zruší, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle konštantnej súdnej judikatúry rozumie taký chybný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov (viď napr. II.ÚS 102/04, NS SR sp. zn. 5Cdo/102/2001 a 5Cdo/93/2000). Táto vada je významná najmä vtedy, ak súd postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s inými všeobecne záväznými právnymi predpismi, a tým odňal účastníkovi jeho procesné práva. Takýmto vadným postupom je bezpochyby neodôvodnenie napadnutého rozsudku v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. ako aj nerozhodnutie o celej veci.

S poukazom na vyššie uvedené potom odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa s použitím § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. včítane závislého výroku o trovách konania a zrušil a podľa ods. 2 citovaného ustanovenia vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Povinnosťou prvostupňového súdu bude opätovne vyhodnotiť všetky okolnosti daného prípadu, v potrebnom rozsahu doplniť dokazovanie, výsledky vykonaného dokazovania vyhodnotiť jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach a o celej veci opätovne rozhodnúť, pričom rozhodnutie je potrebné náležite v súlade s ust. § 157 ods. 2 O.s.p. odôvodniť. V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd i o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.